

GIÁ BÀN	
DONG-PIAP	NGOAI-QUOC
Một năm 1.000	6 \$ 00
Năm tháng 2.000	3 \$ 50
Ba tháng 3.000	2 \$ 00

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRAN
DINH-PIEN - Ai đang quảng cáo
Vực riêng và thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút
HUYỀN - THUỐC - KHANG
Quản-lý
TRAN-DINH-PIEN

散

LA VOIX DU PEUPLE
Mỗi tuần xuất bản hai kỳ thứ tư và thứ bảy

民

BẢO QUẢN
Đường Đồng-Ba, Huế
Giấy phép nói số 62
Giấy phép TIẾNG-DÂN - Huế
Hộp thư số 31

Nhà triết - học
nghiên-tĩnh dân-tử.
môn mỗi một đời
minh để xét đời
người.
(La Bruyere)

LÀM SÁCH CÓ PHẢI LÀ MỘT VIỆC DỄ DÀNG KHÔNG?

(Tiếp theo)

Không thấy Thái-sơn Tuyết-linh thì gò tranh đồng đá, cũng gọi là núi cao, không thấy bột-hải, đại-dương, thì sông lạch ao đầm, cũng cho là biển lớn, không xem các nhà trước thuật trừ danh trong thế giới thì lời quẻ câu tục, giọng nồm chữ mếp, cũng tự mạng là văn-hào; Ồ! làm sách có phải là một việc không cần học-thức, không có lịch-duyệt mà làm được sao? Kia, hãy mở mắt mà xem mấy nhà làm sách có tiếng trong đời:

Về bên Á-đông, ông Tư-mã Thiên học hết sách từ đời thượng cổ cho đến đời Hán, tỷ-quan giả-sử, thạch-thất bi-tảng (sách trong dân-gian cùng món, khảo-cứu đến nơi, rồi lại đi lịch khắp cả nước Tàu, lên núi Hoàng-dương vào hang Vũ-huyệt, xem xét sơn-xuyên nhân vật phong-tục thổ-sân, chất chưa tài-liên, trên hai mươi năm mà làm ra sách Sử-ký. Ông Tư-mã-quang làm sách Thông-giám, đi đâu mang theo đó, giấy mực chữ cả mấy xe, tài-liệu chất cả mấy kho, khảo-cứu cùng cả mấy nghìn bộ sách, mà gần hai mươi năm mới thành. Về bên Âu-châu, ông Mông-tét-cu (Montesquieu) du-lịch khắp mấy nước, gặt tằm nghiên-cứu, từ chánh thể pháp luật, cho đến, phong-tục tập-quán, phân biệt từng nước, so sánh từng nơi, rồi sau mới làm ra bộ sách Vạn-pháp-tính-lý (Esprit de lois). Ông Niu-tơn (Newton) từ lúc tính cơ, nhân thấy quả táo rơi đất, liền được cái lẽ « Địa-tâm hấp-lực » mà sau hai mươi năm mới làm thành quyển sách phát-minh cái động thể về các vị hành-tính (Livre des principes). Nói riêng về bên nước ta, về đường trước thuật, không có tài-liệu mà khảo-cứu, không có ấn-bản mà phát hành, lại bởi cái luật cấm-sách của đời Bạo-Tân truyền sang, đi-nghịệt mãi mãi, nên sự làm sách vẫn kém sút người ta nhiều. Song theo thời đại nào, cũng có trước thuật về thời đại ấy, như bộ « Lịch-triêu hiến-chương » của ông Phan-huy-Chu, bộ Gia-Định-chí của ông Trịnh-hoài-Độc, cũng như sách « Vũ-biên-tập-lục », « Văn-dại-loại-ngữ » của ông Lê-qui-Đôn v. v. theo thời ngày xưa, cũng là sách có giá-trị, rõ

là những tay văn-hào không phải kẻ học xài xài làm ra được. Không cần dẫn nhiều, tức như một quyển Truyện Kiều mà ngay nay người mình phần nhiều đều ca tụng đó, tuy là một quyển sách của ông Nguyễn-Du mượn chuyện phong-hoa, ngụ tình cảm khái, không phải là sách đem ra làm giáo khoa được (Truyện Kiều bên ta cũng như Tây-xương bên Tàu, Tây-xương văn hay, mà người Tàu không ai diện đại, đàm xương cái thuyết « đem ra làm sách giấy » song theo phép làm văn, luyện cuộc, luyện câu, luyện chữ, diễn-cổ thì chứng dân rộng mà giải, lời lẽ thì phò bày tinh mà xác, không một chữ nào không trau dồi, không một câu nào chịu thô suýt, phay châu nhả ngọc, ý thơ tự thấy, ai đọc tới cũng cho là hay cả; song tôi xin hỏi một câu:

Giả như ông Nguyễn-Du, miệng ông không đọc được mấy nghìn quyển sách Tàu, bụng ông không chứa được bao nhiêu điển-cổ, mắt ông không thấy văn-chương những nhà đại trước thuật, chân ông không đi khắp nước ta, và đời ông không trải qua những cảnh đáng cay chua xót, chỉ cứ theo tiếng mẹ đẻ, cầm bút viết xóa thì có làm ra được quyển sách ấy không? tôi dám trả lời rằng: chắc không làm được. Ấy mấy ông đó là kẻ qua một vài chuyện mà thôi, còn ngoài ra bất kỳ là sách gì, có giá trị bao nhiêu, thì phải tốn công phu bấy nhiêu, không có ai xem sự làm sách như trò chơi, lấy nghề làm sách làm hàng rào, như một phần nhiều người nước ta ngày nay vậy.

(Còn nữa)
Mison-Van

VĂN VĂN

Tiếng-dân

Cát bút xin chào bạn Tiếng-Dân.
Tiếng dân đầy đủ cũng là dân
Tiếng nhà tiếng nước bao nhiêu tiếng.
Đàn chim đàn trời làm hàng đàn.
Tiếng ấy không dân thì mất tiếng.
Đàn chim có tiếng mới còn dân.
Trong dân được mấy người ra tiếng
Ra tiếng làm cho thốn g dân.
V. D.

Thơ gà gáy

Tục nời người ta giặc quả mề.
Coe có có cec tề tề tề.
Đương mừng bên gối xui gương mặt.
Nghênh cổ vừng đồng giục bóng lơ.
Đảnh thức non sông vang đất gáy.
Gáy tan mưa gió mãi trời khuya.
Ước ao ai nấy đều nghe cả.
Ai hời ai ơi nghe chẳng nghe
S. N.

Từ (rượu) Ca

Dắt hươu thêm
Thịt cường nem:
Linh đình cuộc rượu suốt ngày đêm,
Chén chén chén anh say tùy lụy,
Chưa đã thêm!
Chưa đã thêm!
Nợ cũ chưa rồi nợ mới thêm!
Già tài một ngày thấy một khác!
Vị rượu vừa ngon thịt lại mềm.

Ca (hát) Ca

À dậu non!
Cần hát đơn!
Đất diu cùng đàn giọng véo von,
Nhộn liêng du trời ngư lẫn sóng!
Vân cơ hồn!
Vân cơ hồn!
Ném cả nghìn vàng chuộc miếng
[ngon,
Tay nài quan viên vờ đã mượp;
Còn chơi với nguyệt khoảng thu
[tròn.
Mison-Chu Hồ-VAN-BIỂU

TẬP-LOẠI

Tri-khôn

(Tiếp theo)

Những điều nên biết trong phép giáo-dục

Bàn về bệnh lười biếng. - Đứa trẻ hay lười biếng, vì có hai cơ:

1) Vì đứa trẻ ốm yếu, khi huyết hư, lực phần ngũ tạng không đủ sức để chuyển vận, trí não không đủ sức để tư tưởng, sinh ra bệnh « nơ-rát-tê-ni » (neurasthenie), sinh ra lười biếng;
2) Vì cách dạy bảo sai.

Trẻ con tuổi còn nhỏ mà bắt học là sai. Thường thường sáu tuổi trở lên, trí khôn mới có. Nếu mới có bốn năm tuổi mà đã bắt học thì sai với lẽ tự nhiên của sự sinh trưởng mà nếu không hợp với sự sinh trưởng thì đứa trẻ phải lười biếng.

Bắt đứa trẻ học nhiều quá là sai. Hiện nay, chương trình của các trường tiểu-học một ngày có bốn năm giờ học, bắt đứa trẻ chú ý trong bốn năm giờ như thế là quá sức của nó, mà quá sức thì nó phải lười biếng.

Bắt đứa trẻ học những chuyện mà nó không hiểu được là sai. Bắt học những ý tưởng cao xa, bắt học thuộc lòng thì nó không hiểu, không hiểu tức không thích, mà không thích thì phải lười biếng.

Giày mà không biết khiến đứa trẻ là sai. Đứa trẻ có khiếm vận chương mà bắt học cách trí thì nó phải lười biếng, đứa trẻ có khiếm hoạt động mà bắt học đạo lý thì nó phải lười biếng.

Gặp một đứa trẻ lười biếng, phải khám chữa những kẻ này mà trị:
a) Về sinh-lâm-thực: Phải cho ăn có chương, phải cấm những vật khó tiêu;
b) Ngày nào ngày nào cũng phải theo một chương trình nhất định, nghĩa là ăn có giờ, học có giờ, chơi có giờ, ngủ có giờ. Nếu thể thời

dẫn dục sự học thành một sự tự nhiên, một thói quen như sự ăn, sự ngủ, đứa trẻ sẽ sẵn lòng làm;

c) Biết dùng thể thao để làm tiêu khiển cho đứa trẻ. Thường thường nhiều người tưởng rằng học xong rồi phải nhảy vọt. Tưởng như thế là sai. Phải biết rằng học mệt não mà nhảy vọt cũng mệt não. Hai sự mệt mỏi lại trong một buổi thời phải sinh bệnh. Vì thế nên chỉ dùng thể thao phải có điều độ;

d) Phải dùng thuốc bổ, như thuốc bổ ti vị và thuốc bổ khí huyết.

Bàn về bệnh hờn-dận. - Người ta nói lên cơn hờn-dận là hết cũng như nói lên cơn điên cuồng. Trong khi điên, trí khôn không có nữa. Trong khi hờn-dận là hết cũng thế: sức mạnh của não nhiều quá, phải xi ra ngoài. Trí khôn không ngăn lại zip. Thường thường, bệnh hờn-dận là một bệnh di-truyền (maladie héréditaire): cha mẹ ông bà điên cuồng thời con cháu hay có tính hờn-dận. Gặp khi trời đất u ám, trong mình bức rức thời đứa trẻ hờn-dận hay nổi lên. Nói tóm lại thời lười biếng là vì sức mạnh của não ít quá, hờn-dận là vì sức mạnh nhiều quá.

Ta nhiều người thấy cơn hờn-dận là hết thời đánh đập. Đánh đập rồi tự mình cũng nổi hờn-dận là lên, là hết như đứa trẻ. Hờn-dận hết rồi thời lại dễ dàng « xin lỗi » đứa trẻ. Tâm như thế không biết rằng mình lại bày chuyện xấu cho con.

Gặp một đứa trẻ hay có tính hờn-dận là hết thời nên chăm chú những kẻ này mà trị:

a) Về ăn thực, chỉ nên cho ăn những đồ ăn thuốc về thực vật. Phải cấm ăn cả thịt. Đồ ăn thực vật khô như đậu phụ, đậu v. v. cũng không cho ăn;
b) Bất tập thể thao nhiều. Cho ở nhà học hơn đồ-tập. Như có tiền thời nên đi hững mát ở bãi biển, như Đồ-sơn, Cửa-lung, Ô-cáp;
c) Phải dùng thuốc, vì như vị bromure de potassium.

d) Nếu có thể cho « tắm điện » (bain électrique) hay « tắm nước biển » được thời tốt.

Bàn về bệnh dật-dật. - Thường có những đứa trẻ dật-dật « run sợ », một mình không dám ngủ, một mình không dám đi, la to thời dật-dật, nói lớn thời run sợ. Những đứa trẻ này: ay tránh nhậy vết, nói thô thể, đi thông thả, nghĩa là: xác tuổi nhỏ mà muốn làm kẻ lớn. Những đứa trẻ này phần nhiều những đứa trẻ mắc bệnh « át-tô-ri-tít » (arthritis). Bệnh át-tô-ri-tít là bệnh của hạng người giàu sang, ăn uống nhiều mà vận động ít, thành ra tiêu hóa phải chậm, khiến cho sức khỏe lờ nhừ, tính tình dật-dật.

Hạng trẻ con này, nhà giáo dục phải chú ý đến. Vì nếu không lo sửa ngay khi nhỏ thời về sau ra ở đời làm việc gì cũng không biết quyết đoán, không có can đảm.

Gặp một đứa trẻ có tính dật-dật thời nên chăm chú những kẻ này mà trị:

a) Về sinh-lâm-thực, nghĩa là dùng cho ăn nhiều quá và dùng cho ăn những vật khó tiêu;

b) Bất vận động luôn luôn để tiêu cho mau;

c) Không nên đem những chuyện mà quá mà bắt trẻ con;

d) Phải dùng phép dỗ dành (sug-gestion) mà dạy;

e) Phải cho làm nước biển.

Bàn về bệnh nói-láo. - Trẻ con hay nói-láo lắm mà hay nói-láo như

DÉP DÀN BỊ LỤT!

Hội cứu tế Thanh-hóa có gởi cho bản-quan một tập biên-lai, nhận tiền, vậy anh em ai có lòng từ thiện mà giúp được ít nhiều xin gởi đến bản-quan nhận để chuyển đệ ra Hội-dồng ở Thanh-hóa, hoặc ai muốn trực-tiếp gởi ra hội-chính thì xin cứ gởi cho ông:

NGUYỄN-TRÁC, nghị-viên ở phố Lô-Chum. (Quai des Pottiers) Thanh-hóa.

TIẾNG-DÂN

DANH SÁCH CÁC NGƯỜI HẢO TÂM GIÚP DÂN BỊ LỤT ĐĂNG RA SAU NÀY:

MM. Nguyễn Hữu Thi Médecin Huế	5 \$ 00
Nguyễn khoa Tu Đức học	3 \$ 00
Nguyễn viết Cần	0 \$ 50
Trần đình Ta	1 \$ 00
Phạm hữu Học	1 \$ 00
Lê đình Tham Médecin	3 \$ 00
Lê Viên	1 \$ 00
Cao ba Tiến	1 \$ 00
Phạm văn Bình	2 \$ 00
Trương Xương	1 \$ 00
Hoàng đức Trạch nghị-viên	5 \$ 00
Bà Ba	1 \$ 00
Võ văn Trang Phan-thiết	20 \$ 00
	cong 43 \$ 50
	cong số kỳ trước 64 \$ 90
	lồng cong 108 \$ 40

SÁCH MỚI

Bản báo mơn nhận được mấy quyển sách này của tác-gia gởi cho:

1. Luận ngữ cách ngôn, các bài học thuộc lòng và tập đọc của ông Đoàn-như-Khuê dịch thuật.

2. Một tâm lòng. Thơ văn của ông Đoàn-như-Khuê soạn.

3. Cái gương tuần.

4. Cương nghị lực.

Hai quyển sau về tập « Một giờ giải-trí » của ông Vũ-công-Dinh dịch thuật.

5. Thơ-nôm của Tam-nguyên Yên-đô, của ông Song-An Nguyễn-thanh-Dam biên-lập.

6. Uyên ương, bi-kịch của ông Giới-chí, Vi-huyền-Đắc soạn.

7. Tây phương Mỹ-nhơn, quyển thứ nhì, luận-lý-tiêu-thuyết của bà Huỳnh-thị-Bảo-hòa soạn.

Bản báo xin có lời cảm tạ tác-gia.

Bản-báo

thể là vì cơ: một là chưa đủ sức tư-trí nên sinh sợ, vì sợ mà phải nói-láo; hai là vì gầy trẻ con hay dưng rọi vọt dễ đánh dễ phạt, vì sợ dưng sợ phạt mà phải nói-láo; ba là trong não trẻ con, bộ tưởng tượng rất rộng to, hay thiếu dặt tề về t. em.

Muốn trị bệnh nói-láo, nên chăm chú những kẻ này mà dùng:

a) Gầy trẻ con phải làm cho trẻ con biết thương mình như người bạn, phải chơi với nó, phải nói thiệt với nó luôn luôn;

b) Phải dạy những chuyện thực, phải dạy cách trí, nghĩa là những chuyện có quan sát, thì nghiêm chỉnh;

Bà

Trần-gom-Nau

TÌNH TRẠNG BÃO LỤT Ở THANH-HÓA THE NÀO?

Của chuyên buổi chiều

(Tiếp theo)

— Chà! dân Thanh-hóa bị thiên-lai như thế, khổ-nạn lắm nhĩ!
Từ xưa đến nay, có lần nào dữ-dội thảm-hại như thế không anh? Thưa, cứ như lời các ông-gà bà-lão thuật lại, xưa nay bão lụt cũng nhiều, mỗi mùa cũng lắm, song chưa thấy lần nào thảm-hại dữ-dội như lần này. Cỏ lại chưa có lần nào mà ở phổ tịch - thành, nước ngập lụt ngang mái ngói (tên đăng báo Tiếng-Dân số 25). Nghe đâu cách sáu mươi một năm nay, tức là năm Đinh-mão trước (năm Tù-dức thứ 20; Thiên-chúa đăng-sinh 1866, tính này cũng đã bị một lần bão lụt dữ-dội; trong cái đình làng B. T. về phủ Quảng-Hóa là nơi cao nhất trong làng, thế mà nước lụt gần nửa cột đình; khi nước ra rồi, người làng lấy dao vạch nga g gặt nước ở cột, và khắc mấy chữ: Đinh-mão niên涝 thủy chi thử (nghĩa là nước lụt năm Đinh-mão lụt tới đó). Trần lụt năm nay nước cũng ngập vào đình ấy, mà còn cao hơn cái ngăn cũ non một thước tây. Ở ngó hai chữ Đinh-mão mà ghé! Đinh - mao trước thiên-tai bày phàn, Đinh-mao này tới mười phần, chưa biết Đinh-mao sau còn đến thế nào nữa!
— Hiện bây giờ trong dân-dân có đôi khổ tâm không?

— Thưa, bão lụt như thế, chỉ mà không đòi khổ; còn sợ qua tháng giêng, tháng hai trở đi, có lẽ dân đòi khổ hơn nữa. Nghĩa là bây giờ còn một đôi nhà có lúa cũ vụ trước mà bão lụt dờ nước không ngập tới; con một đôi đám lúa như ở ba tổng về huyện Nông-cống, hai tổng về phủ Hoàng-lô, chỉ bị gió đánh, không bị vỡ đê, cũng còn gặt hái bòn một được nhiều ít, song tới tháng mười một tháng chạp này thì hết trơn; từ tháng giêng tới tháng năm sang năm mới cho tới mùa, mới có lúa cấy, trong khoảng năm sáu tháng đó, dân biết lấy gì mà ăn.

— Một ông bạn nói: không lo gì sự đó anh a; bây giờ đường xe lửa đã thông lối vận tải cũng dễ, khi bấy giờ sẽ có gạo Bắc-kỳ chở vào. Nghĩ, tính chờ ra, không lo gì đến đói.

— Thưa ông, tôi xin hỏi ông, dân lấy tiền đâu mà mua gạo. Năm 1924 tính Thử-thiên-thiết mùa dân Thử-thiên-thiết đói, chính năm ấy, ông có ở Huế ông cũng biết; biết bao nhiêu gạo gạo Nam, Ngũ-chở ra, đậu ở bến Bào - Vinh; thuyền gạo Quảng - tri chèo vào, đậu ở bến Đông-ba; thế mà nhà quê thành-phố, dân đói dầy đường, ông có thấy đứa nào trong bị cơ tiền, lần xuống ghè thuyền, mua gạo mà ăn không? Ông có còn nhớ trong lúc bấy giờ chỉ có những nhà tư-thiền bỏ tiền ra mua gạo phát chẩn cho hàng trăm làng nghìn dân đói ở trước Chua-Ông và trên Bến-Ngư do không?

— Ông ấy lại nói: Mấy năm trước kia, dân không có tiền; từ giờ về sau, dân nhiều tiền lắm chớ. Nghĩa là sau kia dân chỉ chuyên nghề làm ruộng, ruộng mà mùa, không có lúa không có lúa thì không có tiền, không có tiền thì dân đói. Cho bấy giờ nhớ ơn Bà-Hồ khai-bôn cho dân ta, thường mai ngày cũng phát đất, công-nghệ ngày càng khuếch-trương, dân làm ruộng có mỗi mùa, thì nó làm thợ, nó đi buôn, có tiền

<https://tjeulun.honto.org>

là đủ. Cái tự-do sau hơn cái tự-do trước, rằng như tình trạng công-dân hơn tình trạng tự-nhiên. Tự-do tự-nhiên thuộc về tiểu-cực, chỉ là không có cái gì bó buộc áp bức mà có thể làm được hết mọi điều của vật-dục xui ra ; tự-do công-dân vẫn thực là phải phục-túng pháp-luật, là cái biểu-diễn của tâm-y toàn-thể, nhưng phải xét rằng trong cái tâm-y toàn-thể là có tâm-y của cá nhân, phục-túng tâm-y toàn-thể là phục-túng tâm-y của cá nhân ; và chẳng cái tâm-y toàn-thể trừ đi không phải thực là tâm-y toàn-thể, thì cái có thể qui-dẫn những điều hợp với ích lợi chung, nghĩa là những pháp-luật phổ thông, là cái biểu-diễn của cái lý-tính-hồn-nhiên, phục-túng cái pháp-luật ấy là phục-túng lý-tính.

Những điều kiện phải có và đủ được của quyền tự-do, là làm-y cho độc-lập, và phục-túng theo luật tự-nhiên của lý-tính (raison) đã thừa nhận và phải biểu-vay. Như thế thì loài người, từ tình trạng tự-nhiên bước sang tình trạng công-dân là được nhiều ích-lợi, nhất là được cảm biết cái quyền tự-do thực tế, vững bền, theo sự thực cũng có qui-dẫn, theo pháp-lý cũng được thừa nhận chứ không phải như cái quyền tự-do tự-nhiên là cái tự-do do le' hường hay gây ra những sự xung đột của vật-dục cá-nhân.

Chính Hlat-Xô nói rằng :
« Người ta từ tình-trạng tự-nhiên bước sang tình-trạng công-dân có một sự biến đổi lớn, là trong sự hành vi bây giờ theo-chính lý mà không theo-thần-linh, cũng là trong các việc động tác đều có hàm cái ý nghĩa đạo-dục trước kia không có. Lúc bấy giờ cái tiếng dân đường của nghĩa vụ thay cho cái sự xui dục của thần-linh, đạo lý thay cho vật dục, người ta bấy lâu vẫn chỉ biết có mình mình, bây giờ mới thấy mình phải làm theo lý khác, mà trước khi theo đức ham-muốn thì phải xét bói lý tính đã. Tuy trong tình-trạng này có phải khi-tuyệt nhiều quyền lợi của họ-hóa phủ cho, nhưng bù lại lại được hưởng nhiều quyền lợi hơn, như tài năng có thể luyện tập và phát-triển, tư tưởng rộng rãi, tinh thần cao thượng, tất cả tinh-thần láng láng lên đến tuyệt vời : nếu trong tình trạng mới này mà không sinh ra những

điều quả làm làm cho người lại truy lạc xuống thấp hơn tình-trạng trước kia, thì ai ai cũng phải làm cái lúc bên họ bước sang bên này, là cái lúc đang như con vật vô-trí vô giác mà nghiêm-nghĩa hóa thành một đáng có trí có hồn. Bây giờ ta đem giải-thích sự lý-lệ ấy một cách giản-dị hơn là thế này : bởi cái khổ-ước xã-hội, loài người đã mất cái tự-do tự-nhiên, và cái quyền không giải-ban, thấy gì thì ứng, được gì thì lấy, nhưng bù lại lại được cái tự-do công-dân và cái quyền được hưởng các vật minh-vật có.

(Còn nữa)

HOA-TRUNG DỊCH

VIỆC THẾ-GIỚI

A-BÔNG TÀU

Tin báo Tàu

(Tin ngày 14, 15, 16, tháng 11)

Chiến-tranh Nam-Bắc. — Hôm 13 có tin rằng quân Phùng-ngọc-Tường đã phá vỡ chiến-tuyến quân Sơn-dông tại Thọ-châu, quân Sơn - đông đã lui về Tế - Ninh đại chiến - tuyến mới. Hôm 10 tháng 11 Hà-đông-Khâm đã hạ được thành Lâm-hoại-quan. Từ Bang - phu xuống Nam hiện không còn dấu tích lực quân nữa.

Quân Phùng đã đánh về Tế - Ninh, có điện về Nam-khâm xin dâng quân đánh rớt vào Từ - châu để chia thực lộc. Hôm 11 tháng 11, đạo quân Cổ-chức-Đông (Nam-quân) hạ được Phụng-ngọc-dương, hiệp lực với quân Hà-đông-Dân (Nam-quân) cùng đánh Bang-phu. Ngày 16, Nam-quân đã xông vào phá được thế trận. Bắc-quân thua chạy, chết hai và bị bắt rất nhiều. Nam-quân liền chiếm được Bang-phu.

Quân Phùng-ngọc-Tường cũng chiếm được Tế-ninh ngày 16. Bắc-quân phải lui về Duy-áo-châu.

Chiến-tranh Tấn-Phụng. — Có tin từ Thiên-Tân rằng : Suốt chiến-tuyến Kinh-Tu (Mặc-kinh Tuy-viên) hiện không còn quân Tây-sơn nữa. Sáng hôm 9 tháng 11, quân Phùng-thiên đã chiếm được Tuy-viên đến tới lại chiếm được Tai-lap-tê sau lại chiếm được Bảo-đầu.

(Theo T. N. D. B.)

(Tin ngày 17 tháng 11)

Tình-hình Vũ-Hàn - Tân - quân của Dương-vinh Trí đã bắt lui về Hồ-nam hợp cả ở Nhan-châu Quân Hà-kien cũng lui ra khỏi Hàn - dương. Những nhân - viên trong các cơ-quan cũng đều bỏ chức trốn đi. Quân Nam - kinh đã lục tục kéo vào Vũ-hàn để đẩy-trì trật tự.

Chính phủ hàng tỉnh Hà - Bắc có điện đến Nam - kinh rằng Dương đã trốn rồi, tại Vũ-hàn không còn đánh nhau nữa, địa-dinh chỉ các đạo quân đông tiến lên và lập tức cũng nhận hiệp-hành việc bắc-pháp (T. N. D. B.)

(Tin ngày 18 tháng 11)

Đường-lính-trang Nhặt. — Đường-sinh-tri đi chiến-tuyến Nhặt, đêm 17 đã tới Lộc-nhĩ đầu. Đường có tiếp kiến các viên kỹ giả các báo Nhặt, nói rằng Đường sẽ ở Trường kỳ và Đông-kinh ít lâu rồi lại về ở Trung-hoa, cứ như các viên kỹ giả kỹ xét thì Đường vẫn muốn theo đuổi công cuộc cách-mệnh và lại có ý muốn sau này hợp lực với Tướng giết Giặc nữa.

(Theo T. N. D. B.)

Cuộc chiến-tranh Quảng-châu. — Cuộc hình-biến ở Quảng-châu xảy ra ngày 11 tháng 11 quả là cái kế hoạch của Tả-phái (quá kích). Khi Ung và Lý tế Thâm đã đi rồi thì Hoàng kỳ Tướng liền mở hội nghị bí mật ở Qui - viên, quân giới như Tiết-nhạc, Lý-phước-Lâm (lý có đại biểu đến) chính giới như Hà-lương-Ngưng, Trần-công-Bác, Cam-nãi-Quang đều đến dự hội.

Sau khi đã quyết nghị rồi, Hoàng kỳ Tướng liền một điện cho hai tướng là Lý-hân-Hồ và Hứa-chí-Như ở Huế-châu về tỉnh. Được tin, hai tướng ấy đã đem quân về, Hoàng kỳ Tướng liền lập tức phát động, cử hai tướng Lý, Hứa đem thu khi giới của học sinh quân tại Hoàng-phổ học hiệu, còn các cơ quan ở trong tỉnh thành thì do quân đội của Hoàng kỳ Tướng Lý phước-Lâm và Tiết-Nhạc phải đến thu biên, không delay một ngày đều chiếm lĩnh được cả.

Trước khi việc xảy ra, có người thông tin cho biết, nên Hoàng-thị-Hùng liền trốn ngay sang Sa-diện (thế mà tin Army lại đang rằng bị bắt trốn thoát rồi đi đầu đêm, lên Hoàng-cảng được. Các tướng lĩnh Quảng-tây cũng đều trốn thoát được. Lục quân đội Hoàng-kỳ-Tướng đến vây nhà ở của Hoàng-thị-Hùng, hai bên có đánh nhau dữ dội nhưng quân của Hoàng-thị-Hùng ít quá phải chịu thời gian nên chỉ chết có ba người mà thôi.

Việc này báo Hoàng-kỳ-Tướng đều nói là đánh đổ Hoàng-thị-Hùng, kể tới Thiệu-Hùng cho là cảnh quân phiệt mới, cương-bạo Cộng-tinh về phải đi, và hiệp chế lý tế Thâm Nhưng cứ như người ta đã xem xét thì Kỳ-Tướng định đánh đổ cả Lý tế Thâm, chứ không những Thiệu-Hùng mà thôi.

Việc này do Tả-phái phát khởi ra, không biết về phần Công-tinh Vệ-sĩ đối phó ra thế nào, và Lý tế Thâm tự xử trí ra làm sao. Người ta e rằng việc này không khéo lại là một cái mối phản rở của Quốc-dân đảng nữa.

(Theo T. N. D. B.)

Vô tuyến điện

(Ngày 21 tháng 11)

Hàng cộng sản ở Thượng-hải. — Những người có lòng cộng sản vẫn cứ tuyên truyền trong đám thợ thuyền và muốn gây việc đồng-bái công. Các quan chức địa-phương vẫn giữ vững thời cuộc.

(Tin ngày 23 tháng 11)
Cuộc chiến-tranh ở Quảng-châu. — Tình hình Quảng-châu vẫn đương phân vào. Phái trung thành với Lý tế Thâm đã điện đến Thượng-hải để yêu cầu Lý trở về. Hoàng-thị-Hùng là Đô-đốc Quảng-tây trốn thoát đã trở lại tự lập các quân đội ở Thiệu-hưng. Các đội quân ở Sơn-dầu hiện đương kéo đến Quảng-châu.

(Tin ngày 23 tháng 11)

NHẬT

Hai công ty to ở Nhật bản sẽ ra đời. — Một công ty vốn là 5 triệu viên mục đích để khai-khẩn các đồn điền ở chiến-sông Amazon (Phi-châu) đương trú lập ở Đông-kinh. Các đồn điền rộng đến hai triệu rưỡi acres (mỗi acre là 10 acres rưỡi rộng hơn một mẫu của ta)

Đô-Ngoai-giao cũng đã nhất định cái kế-hoạch lập một công ty bảo-hiểm mới vốn 10 triệu viên để bảo-hiểm cho các người Nhật ở Tàu phòng khi loạn lạc.

Theo Arip

AU-MỸ PHÁP

(Tin ngày 22, 23 tháng 11)

Tại Ha-nghê-vi-ên. — Ông Candace Nghĩ-viên xứ Guadeloupe (Thuộc-địa Ph. p.) đã đề nghị xin Nghĩ-viên định rằng những Nghĩ-viên do các đoàn-thể nào cử lên diễn-thuyết thì chỉ được nói 15 phút, còn giải-thuyết về các điều bổ-cử thì chỉ được nói 5 phút mà thôi.

Khí thảo-luận về Ngân-sách Thuộc-địa thì ông Nghĩ-viên công-sản Berthon đã làm kéo dài cuộc thảo-luận và giải-bày những sự nguy-hiểm của chính-sách thực-dân, ông Olgue là Nghĩ-viên xứ Seneegal (Phi-châu) thì làm-mỹ chính-sách thực-dân làm ; ông Outrey là Nghĩ-viên Nam-kỳ đã trình bày các điều yêu cầu của quan-lai thuộc-địa xin tiền lương chia cho đều nhau ; ông lại xin Chánh-phủ lưu-y đến việc đặt xe lửa và đắp đường và ở Đông-dương.

Theo Arip

ANH

(Tin ngày 24 tháng 11)

Tại Ha-nghê-vi-ên. — Ha-nghê-vi-ên đã họp tới 5 giờ sáng mới tan, về vấn đề bảo-hiểm cho bon thất nghiệp chưa quyết định được gì hết, sau cả viện bỏ phiếu đình-chỉ-thảo-luận, do lời yêu-cầu của Đô-trưởng lao-dộng. Các người đảng Lao-dộng cho cách ấy là đáng bị làm, và chứai mắng om sòm 4 người Nghĩ-viên lao-dộng phải đình-chỉ quyền-lợi.

BỈ LỢI-THỊ

(Tin ngày 22 tháng 11)

Nội các nước Bỉ. — Ông Jaspas là Thủ-tướng Bỉ đã đưa trình Quốc-vương, giấy từ chức của Nội-các vì trong Các các người về đảng xã-hội cũng có người khác không hiệp-linh.

Quốc-vương lại giao cho ông Jaspas từ-chức Nội-các mới, ông chọn toàn là những người về đảng Cơ đốc đảng Giáo-thù, đảng tự-do và đảng Dân-chủ cơ-đốc.

HOA KỲ

(Tin ngày 23 tháng 11)

Tổng - thống Coolidge. — Tổng-thống Coolidge ngàn không cho người đảng đảng vận-dộng việc tái-cử của ông. Ông tuyên-bố rằng tán-thành cái ý đặt một đội thương-thuyền, đến khi chiến-tranh có thể đổi làm đội chiến-thuyền được.

Tổng-thống nước Mỹ cũng tán-thành ý-kiến của thống-chế Fach về vấn đề Hoa-binh ở bay sau 1)

(Theo Arip)

Mời Mờ!! Mời Mờ!!

Kinh-trinh các quí khách,

Bản hội mới mở một Chi-Điểm ngay tại nhà khách-sạn Morin-frères Huế, bản dĩ các thứ hát của hiệu VICTOR, và nhiều hạng máy khác nữa, có các thứ đĩa hát đủ các thứ tiếng, đủ các điệu bát như là : Cúi-lương-Nam-kỳ, Bắc-kỳ, và Trùng-kỳ, tiếng Tây, Tàu, Cao-mên, Lào và có bản đủ đồ phụ-tung vào máy hát, vậy xin mời các quí khách chiểu cõ.

Kính Cáo

Hội Etablissements Indophono
58 Rue Paul-Bert HANOI
Chi-Điểm ngay nhà khách sạn MORIN FRÈRES — HUẾ

HƯNG-NGHIỆP HỘI-XÁ

87 Boulevard Henri d'Orléans — Hanoi

Hội buôn đã thành lập theo luật buôn của Chính-phủ ngày 24 juillet 1867.

Điều-lệ đã được Tòa án duyệt y ngày 27 Septembre 1926 và trước bạ ngày 26 Août 1926 — Folio 30 — Case 1.

Cứ theo như nghị định ngày 29 Juillet 1896 đăng trong quan báo số 62 ra ngày 3 Août 1896, trang số 1209 của quan Giám-quốc bên Pháp cho đem thi-hành tại các xứ bên Đông-Dương (Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ) đạo luật buôn ngày 24 Juillet 1867 thì về các hội buôn lập theo bản luật đó (luật 24 Juillet 1867), người Annam ở Trung-Nam-Bắc-kỳ đều có quyền vào hội và đối với việc buôn bán, kể từ ngày vào hội, thì thuộc về quyền Tòa-án thương mại ở nơi có hội Chánh, chứ không thuộc về quyền chính-trị ở nơi mình ở nữa.

PHỤC-SINH

(XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT)

Dịch-giã: HOA - TRUNG

Số 26

CHƯƠNG BÀN TƯ (tiếp theo)

Tòa-trưởng cũng hết sức như hôm qua làm ra một ông phân-quan liêm-chính, và giải nghĩa cho các bồi-thẩm những điều cần biết để thêm-xét Rồi lại đến bồi-đồng trung chỉ, các bồi-thẩm hút thuốc, viên tư vụ báo tin, các hiến-binh buồn ngủ, đều đều là giống hệt như hôm qua.

Khi bên án này thì biết rằng, anh bị cáo ấy hồi 15 tuổi thì cha cho vào làm thuê trong trường làm thuốc hút, ở đó được năm năm, nhưng đến năm nay vì học thuốc và chủ trường có đều bất-bình nhau nên anh ta cũng bị đuổi với nhiều người khác. Từ khi ấy ra người thất-nghiệp, không biết làm gì cứ đi lơ

lơ lửng lơ trong thành phố nên đã kết bạn với một anh thợ khò cũng thất-nghiệp, mà nghiện rượu.

Một đêm hai anh em uống say quá, nên rủ nhau đến phá cửa một cái nhà xe, rồi vội vàng lấy được bó chổi cũn, những kỷ vật thì có biết gì đặt gì nữa đâu ! Khi bắt được thì họ thủ nhàn ngáy. Một anh đã chết trong lao còn một anh đến nay mới xé an.

Đệ-mịch-tri nghe những tình-trạng ấy thì tự bảo rằng : « Ồ ! nó cũng nguy-hiểm như nàng kia hôm qua. Ừ ! họ như thế thì nguy-hiểm, con bạn này đây, vì đây thì nào dân đói, nào dân đang-loạn-hành, cũng những kẻ kinh-ta trong có nguy-hiểm hay không? »

Thằng này không phải một đứa lười ăc, mà cũng không phải một đứa bẻm dử đâu ! nó cũng là người như kẻ khác, chỉ vì sinh-hoạt khốn-dốn mà làm bậy, sinh-hoạt như nó mà đến ăn-trộm, đến giết người thì cũng là thường. Trước hết ta phải phá hủy cái trạng-linh

sinh-hoạt ấy đi đã, mà về đến đây ta đã làm gì chưa ? quá chưa? »

Nhưng lúc cha nó nghèo cực phải đem nó đến cho làm thuê ở ở xã kia nếu được người nào mà thương nà đến nó, nếu nó may mắn mà gặp được một người nào có lòng cứu giúp, khuyến can nó trong khi làm việc suốt 12 giờ đồng-hồ rồi theo anh em chúng bạn đi hàng rượu mà giải-mê, nếu người kia gặp nó mà bảo nó rằng : « Va-ni-a chờ đến đó, không tới » nếu được như vậy thì nó đã chẳng làm can, nó đã chẳng hư như thế, nó đã chẳng ăn-trộm, mà đã chẳng có cái ăn xé ngày nay.

« Nhưng cái người thương nà tới nó trong khi nó làm việc ở xưởng thợ như một con vật nó có gặp được đâu ! »

« Nó thấy chúng quanh nó rất là những người bảo nó rằng sự khốn-khèo là nơi nào, là uống-rượu, là chửi mắng nhau, là đánh đập nhau, là đánh đập bà con gái.

« Thế mà đến khi làm đã cái người đi, thân-thể đã suy-nhuộc, là

thêm uống-rượu và dâm-dăng, mình thì mệt lử, trí thì mê man, đi cạy cửa để lấy trộm mấy cái chì đinh, thì chúng ta đã không làm gì trừ bỏ những cái tình-trạng thống-khổ đó mà lại hợp nhau để xét, để xử, rồi lại bắt tội nó để chực sửa cái tệ-lậu của xã-hội. »

Công-tử ngồi nghĩ lấy làm ghê-lắm, tại công nghe gì đến ai nói đến gì. Những tư-tưởng ấy làm chàng sợ rợn-gáy-rùng-mình và chàng lấy làm lạ rằng sao một sự rõ-ràng ràng như thế mà trước kia không bao giờ người đời, và các kẻ khác làm sao mà lại chưa thấy được chút nào.

CHƯƠNG BÀN LẪM

Khi Tòa-trưởng làm lược những sự trạng trong cuộc biện-luận rồi, Đệ-mịch-tri không theo mấy người kia vào phòng để bản, chàng tư bảo để cho họ muốn làm gì thì làm, chàng không muốn đóng một vai tuồng xấu xa ấy nữa.

Công-tử nhớ một anh khản-thủ chỉ-phong Biện-lý cho rồi vào. Anh lính canh của không cho chàng vào, nói rằng Biện-lý bận việc làm. Đệ-mịch-tri không chịu, cứ mở cửa rồi nói với anh lính gác trong, nhờ thưa với Biện-lý rằng : có một người bồi-thẩm muốn nói một chuyện rất gấp với ông. Anh kia thấy cái danh-hiệu công-lữ, lại thấy ăn mặc sang quá, bèn mở cửa vào nói Biện-lý đi tiếp chàng. Biện-lý đứng dậy để liếc, nhìn bồi không được bằng lòng, ông nói xằng rằng :

« Ngai muốn hỏi gì ? »

« Tôi là bồi-thẩm, tên tôi là Đệ-mịch-tri, tôi thiết-tham năng Mặt-lỗ va là người hôm qua bị ăn đồ đó. » Công-tử đã bằng cả mặt lên mà từ-hiểu rằng đều chàng nói đó thật có ảnh-hưởng sâu-xa với cả đời chàng sau này.

Ông Biện-lý người nhỏ, tóc làm rậm, mắt sắc và râu chĩa, ông cũng từ-xang mà trả lời :

« Mặt-lỗ va à ? Tôi biết, về chuyện đầu óc anh không ? Nhưng

CÁC QUÍ KHÁCH TỚI ĐÔNG-HỚI

Cứ tới nhà Nhatlan-khách-sạn mới mở gần Hotel lấy thì có phòng ăn, phòng trà, phòng ngủ và buồng tắm, rất vệ sinh và cần-thận.

傳 嘉 祥
南北各省藥材發客
Hiệu buôn bán thuốc nam
thuốc bắc của người Việt-Nam

HIỆU PHO - GIA - TUONG
Phố Phúc Kiến số 47 — HANOI

Giấy nói số 614

Bản hiệu chuyên buôn bán các thứ thuốc nam, thuốc bắc đã hơn trăm năm nay ; có đủ hàng bán cất và bán lẻ. Hàng đã tới giá lại phải chăng

Bản hiệu muốn chấn chỉnh thương-giới nước nhà nên có đặt chỉ điểm mọi nơi để dễ đường giao-thiệp.

Vậy mong rằng các ngài đỡ ý chiểu cổ đến bản hiệu. Một là các ngài giúp bản hiệu, hai là các ngài giúp cho thương-giới nước nhà trong buổi khó-khăn này.

CHI-ĐIỂM ở HỒNH-KÔNG chuyên mua các vị thuốc bắc xuất sản tại Lào. CHI-ĐIỂM ở HUẾ vừa bán thuốc sống thuốc chết, bán sỉ bán lẻ.

Hiệu-Vinh-Tường
ANNAH - Phố Gia Long — HUẾ
PHỐ GIA-TUONG Kinh-cáo.

ĐẠI-QUANG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

46, Boulevard TÔNG-BỐC-PHƯƠNG — CHỢ LỚN - NAM-KỲ

Thượng-Hải-Huyệt-Trung-Biêu (số 39) Thuộc-Bồ rất tốt

Trăm nước thuốc vơi cũng bởi dân bệnh hay yếu, có nơi khi huyết mất ra thì huyết tức cho sưng trong nước và bên cạnh gốc chân loài giống rất mạnh mẽ, vì vậy được các chiến-tranh nên ta phải gấp lo xét cho hết sức. Ông nên chọn lấy Vẩy thì nó thứ thuốc Huyệt-trung-Biêu, là thuốc rất bổ huyết cho tăng tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì biết tìm kiếm hết sức mới được thuốc này.

Người ốm yếu do một như vậy thì mất cái phần huyết đã hư rồi. Vẩy này làm thuốc Huyệt-trung-Biêu, lấy bữa thì do thức ăn nên ăn, sắc một lát trước khi chữa, uống thuốc lấy bữa chiến máu trên đầu người yếu bởi ở trên gây nên các kỳ sắc máu thì ở đến khi đi uống

thuốc dùng 7 ngày chắc máu sẽ trước thì thấy tươi tốt hơn. Cho đây được lâu thì trở nên máu huyết nóng thuốc bổ gì hết, cần thì thì biết.

Khi chữa uống này cần vật chi nặng trên một yếm gió lên kh ngồi để khi uống thuốc này đừng bị ngầy lại cần vật ấy gió lên như không biết nặng.

Phàm người yếu thì không muốn nói chuyện nên uống Huyệt-trung-Biêu phần khi đầy đi trở nên vui vẻ. Bài chuyện cười đùa bẻ lái giờ không chán.

Còn người huyết hư đi nữa đến đường thì thấy người yếu thời thời. Nếu uống Huyệt-trung-Biêu được một tháng chạy xa một dặm, còn chưa thấy yếu nữa

Còn thêm một chứng rất hay như dân được thời khí thì thêm yếu hơn, người khí lạnh lẽo bởi như máu mà sinh ra, bởi huyết kém thì tăng thêm yếu, nên uống thuốc bổ huyết là uống bổ thận.

Lại còn thì người yếu như vậy và ít sức hoặc không tức, uống thuốc này bảy ngày thì sẽ có sức nhiều, bằng ba vị tốt ; người yếu bị đường ruột yếu thì làm làm đau bụng, hoặc ra như lần băng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết sẽ trở nên có tươi và không đau bụng, mỗi thì uống bảy ngày.

Nếu uống thuốc Huyệt-trung-Biêu được bảy ngày thì tỉnh táo : tốt và làm lại ; thuốc Huyệt-trung-Biêu bổ huyết thì nhiều cách thì dễ hơn hết vậy.

Thường khi con mị mắt sẽ tiến thêm đi kém thì sinh nhiều bệnh khổ, hoặc đến bên mắt thì chưa biết đi đứng, là tại khi huyết chưa đủ, hoặc bệnh cam tích, cũng bởi đó mà ra, con mị từ 3 tuổi đến 5 tuổi khi đã ăn cơm rồi phải cho uống thuốc Huyệt-Trung-Biêu liền con Bướm-Bướm 1 mẫu cả là mỗi ngày uống ba lần pha với nước ấm, thì trở nên mạnh mẽ và chẳng hề có bệnh khác, nhờ máu đều đi đến già không hay đau đớn.

Một người đến bị đường kinh không đóng, hay làm đau bụng, uống thuốc này đường kinh trở nên tốt lại, vì vậy đây, còn như người đến bị có ngứa ngứa thường đến ngứa đi ngứa ngứa và ngứa

sức mạnh, lại ngày sau đến con lý cũng đi bình, vì bởi cửa tốt cho con bộ tự nhiên nó phải mạnh.

Đem bổ huyết khi học thì sinh ra rên buồn nằm ngủ không yên, cũng bởi rằng tâm làm đau bụng và nhất là cái mình mà nặng nặng Huyệt-trung-Biêu thì huyết thì tốt lại, càng bẻ bẻ xướng khỏe khoắn trong mình, và các chứng bệnh nói trên cũng tiêu trừ dần dần.

Người tuổi trẻ tiêu thân và bên thân vậy nên ham đắm đọc, khi huyết hao hết sinh ra vàng da mặt, hay lấy sắc thì tâm, đau lưng lỏng gối tay chân yếu đuối phải vậy nên uống và lại thân lực trong đó, là tại rằng rằng, dùng thuốc này được một tháng thì một mặt tươi lại có sức mạnh và các chứng

bệnh đã nói trên đó dần dần tiêu hết. Người học hành kia, lo lắng quá độ, thì tâm huyết hao hết sắc mặt như giấy trắng, hình ốm mặt vàng bì đờng thuốc này thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ và khi huyết đều đi lại, và nó mang hình vóc con người rất nên sinh đẹp.

Một người già cả huyết yếu kém, tinh thần yếu đuối hay đi đứng thuốc này thì tự nhiên thể xanh và rắn đẹp. Cách dùng : uống trong ấm thì rõ.

Giá rẻ nhỏ là 1520
Giá mỗi lọ lớn 2500

Cho được số mua cho biết cho biết cái nhân : CON BƯỚM BƯỚM
Ai muốn mua thuốc xin sách catalogue thì có tại tiệm Đại-ly ở các thành phố lớn Trung-Nam-Bắc-kỳ đều có.

COMPATRIOTES VISITEZ LA PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM A TOURANE

MAGASIN DE SOIERIES

TÂN LỢI

138-140, B4 Tổng-dốc-Phường (CHOLON)

Bồn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ Hàng Tàu, hàng Thượng-hải thiết tốt (lãnh, xuyên, trừu, cầm-nhung, cầm-châu) nhưng tơ và ni đủ màu. Khăn dũi đầu rút và thêu nhiều kiểu khác màu thiết đẹp.

Trừ bán sỉ và lẻ các thứ màu nhuộm của tây hiệu "Teinture ideale" danh tiếng thướt này ở Nam-kỳ.

Bánh hộp biscuits kim thời của bồn hiệu chế tạo không khác nào biscuits mélanges choisis của tây, được nhiều khen ngợi (bánh lẻ 0\$75 một hộp, mua sỉ có huê hồng).

Bồn hiệu buôn bán đã lâu năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ ở xa xin viết thư thương nghị.

TÂN-LỢI

138-140, B4 Tổng-dốc-Phường Cholon

Kinh-cáo-quốc-dân

Một tấn thảm kịch mới xảy ra.

Thưa các ngài, cái thảm kịch mới xảy ra là cái chết của các ngài chú ý đến mấy thứ thuốc của hiệu Tân-Lợi-Liên, hiệu chính ở Dapieu 4 rue Principale, và chi điểm ở Hanoi, 74 rue Tientain, như sau này. Thuốc ho trẻ con số 1 ru trên con họ nặng đến gần 100g, 0\$35. - Thuốc ho trẻ con số 2, giá 2\$00, nhất là các ông bà già và các bà sau khi ở rừng càng khỏe là. - Thuốc đau bụng kinh niên số 1, 0\$50, 0\$100, 0\$150, 0\$200, 0\$250, 0\$300, 0\$350, 0\$400, 0\$450, 0\$500, 0\$550, 0\$600, 0\$650, 0\$700, 0\$750, 0\$800, 0\$850, 0\$900, 0\$950, 0\$1000. - Thuốc ho người nhàn số 4, giá 0\$300. - Thuốc ghê số 7 chữa rất dân di, 0\$10. - Còn hai thứ thuốc nữa khắp ba kỳ Trung Nam các đều biết tiếng là thuốc lậu số 3, giá 1\$50, thuốc tim là số 6, giá 2\$00, hai thứ thuốc này rõ bệnh nặng hay lâu năm đến đâu cũng khỏi rút nước mà không hại sinh dục.

Các hiệu đại lý. - Tại Trung kỳ (Annam) về tỉnh Vinh nhà M. Lê đình-Mai, ngõ Yên-miếu sau đền Hội-quân, Tourane hiệu Thái-khánh Nguyễn-thị-Huê phố Bồ Hữu-Vi. - Nha-trang Mộng-lương thư quán Vương-gia-Bật. Tại Nam-kỳ (Cochin chine) hiệu Đinh-thành-Song. - Tại Bắc-kỳ (Tonkin) Hải-phong Hương-hạt thư điểm, 92 Boulevard Bonnal - Nam-Dịnhlech-sinh đường 190 phố Khẩu cầu. Tuyên-quang hiệu thư may Lương-việt-Tu 6 phố Xuân Hòa - Hanoi Kim đưc-giang 83 phố Hàng Bồ - Phú-tho hiệu Phúc Long-Hưng phố Đề nhì.

THI QUẢNG CÁO

CỦA HIỆU HƯƠNG-KY PHOTO HANOI

Bản hiệu định mở cuộc thi này để những ngài có lòng nghĩ đến việc chấn hưng công nghệ nước nhà và yêu bản hiệu làm giúp quảng cáo cho bản hiệu. Xin mời các ngài dự cuộc thi, biết rằng thời hạn quảng cáo chỉ làm hai thứ:

1) Làm văn xuôi, văn vần hay câu đối. Trong những thơ văn đó phải:

- a) làm cho đúng sự thực.
- b) nói rõ ảnh hưởng mỹ thuật hiện thời.
- c) cách sắp đặt và cơ quan của bản hiệu.
- d) xin đừng làm giải quá.
- e) vẽ tranh.
- f) vẽ tranh.
- g) vẽ tranh.

hoặc để dùng báo, hoặc đem in làm các quảng cáo và giấy yết-thị.

Những bài văn xuôi và văn vần thấy cũng hay ngay rằng quảng cáo của hiệu Hương-Ky.

Giải Tặng

Bản hiệu đặt năm mươi (50) giải thưởng để tặng về văn xuôi và hai mươi (20) giải thưởng về tranh vẽ có giá trị để làm quảng cáo.

Văn Thơ

Giải Nhất

1 bức ảnh phóng đại 60x100 giá 2\$500

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval giá 2, 00

Giải Nhì

1 bức ảnh phóng đại 50x70 12, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Ba

1 bức ảnh phóng đại 30x40 10, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Tư

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Năm

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Sáu

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Bảy

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Tám

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Chín

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Mười

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Mười Một

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

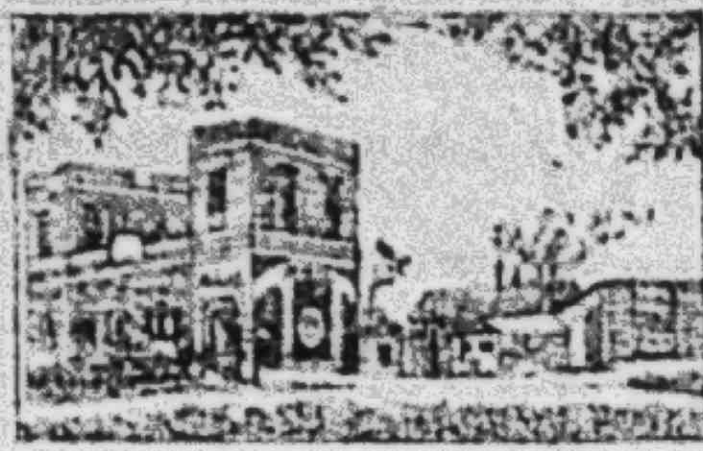
1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

Giải Mười Hai

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

1 bức ảnh phóng đại 11x13 oval 3, 00

TO NHẬT Ở ĐÔNG-PHÁP

CỦA NGƯỜI ANNAM

Bản sở chuyên chế các thứ peintures ordinaires, laques, vernis, essence de térébenthine, cire à paquet, chromo - encaustique, couleurs pour peintures et à la chaux etc. . .

marque "RÉSISTANCO"

Hàng thực tốt giá thực hạ.

Envoi de catalogues et échantillons sur demande.

NGUYEN-SON-HA, Fabricant
Bureau : 46 B4 - Amiral Courbet
Usine : Route de Lach-Tray
Adresse tél. Sonha - Haiphong - téléphone 208

TÂN-LỢI

TAILLEUR

120, Rue d'Espagne SAIGON

May đồ tây phục, theo kiểu kim thời, đã khéo lại mau, laine ni đủ thứ.

CÁO-BẠCH

Kinh trình các quý Khách Bản hiệu tới bản thuốc lão xa gần trong ba xứ : Trung, Nam, Bắc Kỳ ta, đã được nhiều các quý-Khách ngợi khen.

Bản hiệu tới có nhiều hạng thuốc lão mộc xuân chưa hề và sấm xuân hồ rồi ; bản buôn và bán lẻ giá tình rất hạ.

Nếu các ngài có lòng chiều cổ muốn lấy mẫu thuốc và hỏi giá tiền xin cứ viết thư đến Bản hiệu, Bản hiệu sẽ trả lời ngay.

Ngài nào muốn mua gửi tiền trước, hay là gửi cách "Linh hóa giao ngân" (Contre-Remboursement) cũng được.

Chủ nhân kính cáo

NGUYỄN-TRUNG-KHẮC dit THÁI-LAI
103, Rue du Cuivre 103
à NAM-DỊNH

Tại châu thành Mytho (Nam-Kỳ) có Nhà Thuốc Tây

PHARMACIE NGUYỄN - VAN - TRI

SÁNG	1 Đó là nơi rất xứng đáng cho Đông-bào tới lui giao thiệp vì tại đó có bán cả và bán lẻ đủ các thứ thuốc Tây, y như các Đại-Dược-Phòng Lan, xa & Saigon vậy.	ĐÓ
CHỮA	2 Là nơi đáng cho Đông-bào tin cậy, vì ông chủ nhà thuốc này là Bào tá sư có bằng cấp chuyên môn và nghề bào chế, đã có làm việc tại kho thuốc của Nhà-nước ở Chợ quán lớn năm nay dịch thần người đứng coi BẢO CHẾ CÁC THỨ THUỐC LIỆU Y TẾ HOA TOA QUAN TỈNH	NGUYỄN
TRAM	3 Là nơi Đông-bào sẽ vui lòng lại vì ông NGUYỄN-VAN-TRI, là người Annam, tinh thông và biết tiếp vật đại nhơn, cử chỉ khoan hòa, việc mua bán rất thật thà ngay thẳng. ĐÔNG BÀO / MUỐN HỎI TRAM CÁC THỨ THUỐC MẸN ỒNG SÁNG LÔNG DÁP TỬ	MƯỜN
NGAN	4 Ấy là một ngôi hàng mà Đông-bào ta nên chiêm cổ, hãy và giúp cho đường thương mại của Annam minh, đẹp đẽ làm gương cho đoàn hậu tiến	MỘT
BÀI		BÌNH
THUỐC		PHONG
LA		KY

XIN CON BỔNG CHÁU LẠC, HẸY NHỚ GIỮNG LẠC HỒNG !

NGUYEN-VAN-THONG

DIT TAN-THANH

Falfoo - Annam

Entreprise des travaux en Annam

TRANSPORT D'AUTOMOBILE

LIBRAIRIE CORDONNERIE EPICERIE CHAPPELLERIE

Bảo lãnh cửa nhà và kiến lương

đạo lộ.

Buôn bán tạp hóa và cho thuê xe điện.

BENE QUI DA CO THUOC TIEN

Hãy ai miễn phí bệnh họ hay đương mai

đã uống thuốc khắp cả mọi nơi rồi mà

không khỏi và rất khổ cực, hãy uống đây

thuốc của bản hiệu bệnh nặng thì nên uống

phải khỏi và rất hết lực mà không hại đường

sinh dục và thần thể người vẫn khỏe mạnh

như thường. Không có một mối gì cả, hai

món thuốc này bán đã nổi danh tiếng xưa

nay, rồi ai dùng qua rồi cũng khen và chiều

cho bản hiệu chế ra được hai món thuốc

như thế này như vậy thật là không

đáng nói. Thuốc này 1\$00 một hộp,

đương mai 2\$00 một ly. Bản hiệu gửi đến

bản hiệu nhờ rất chúng và cần thận

ĐÔNG-VAN-ÁP

47 phố Ninh-Sơn Bắc-Ninh

帳對喜孝

CỬA HÀNG THÊU DAN ĐỐI

TRƯỞNG TO NHẤT Ở HUẾ

成 成 成 成 成

VINH-THANH

ANNAM - Rue Gia-Long - HUẾ

Kiểu đẹp, chữ tốt, làm cẩn thận

và đáng bực.

Bản tạp hóa: Guêc kinh, Pháo Việt

Nam v. v. Bán hạ giá hơn mọi nơi

ĐÔNG - XUÂN - HUƠNG

(Hiệu bán thuốc lão)

GIA HA - THUỐC NGON

Xin mời quý khách chiêm cổ !!!

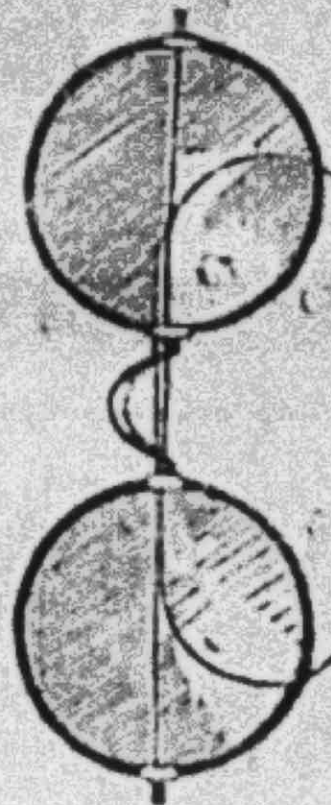
Ngài nào ở xa, bản hiệu xin gửi

thuốc theo lối linh hóa giao ngân.

Nguyễn-ngọc-Tuyết

181 - 183 Rue Auvignone, Vinh

(Annam)

GUƠNG ĐEO MẮT

Gương di năng bạc vàng 14

Giá bán 8\$00

Gương coi sách bạc vàng 14

Giá bán 8\$50

Gương di năng mạ vàng

Giá bán 1\$70

Hộp alluminium 0\$80

Bán tại hiệu :

LY-SENG-BAO

42 Phố hàng Bồ - HANOI

CÙNG KHÔNG LẠ CHI

Xưa nay các ngài dân đều cũng biết hiệu chúng tôi chỉ bán hàng tơ lụa, vải vóc, gấm nhiễu, hàng Tây, hàng Tàu, hàng Việt-Nam, hàng tạp hóa, mà nay lại thấy bản hiệu thì lấy làm lạ, nhưng cũng không lạ chi.

Nguyên chúng tôi nay có làm đại-lý hàng dầu "Á TẾ Á hỏa da Công Ty" (C^o Franco-Asiatique des Pétroles) là hàng dầu rất có tiếng cả hoàn cầu, bản đủ các thứ dầu hỏa như là:

Dầu hỏa hiệu "Côn Sô" dùng rất sang trọng.

"Cá Gáy" dùng thổi khêu mắt.

"Cá Mù" thấp huyệt sức được.

"Hoa thị" bán thậm chí rẻ.

LẠI CÒN CÓ : Dầu Essence Shell tốt nhất dùng thắp đèn manchon, chạy xe điện, dầu huile M. C. C. và các thứ máy chạy các máy, máy in, máy cưa, máy điện v.v. ; dầu trừ mối, dầu trừ rết, dầu để hòa sơn, đèn nền hiệu Tang-Mao (Boogie "Couronne") là đèn cò, bạch lập (paraffine) dùng để đốt đèn nền ; đèn Manchon hiệu Tito Landi. - Lại biết sửa các thứ đèn đất và đèn manchon rất tài tình lành lẹ.

Giá cả thực thà, tiếp rước tử tế, bản sỉ bán lẻ đủ cách, ai là quý khách biết thương người đồng bào Việt Nam ta mới bước đầu lên đường thương mại, xin chiếu cố đến hiệu chúng tôi là hiệu :

AN-NHON

Rue Paul Ber. Huế (Bán hàng lụa)

Quai Đống Ba Huế Bán dầu đèn

Téléphone N° 59

Gửi thư, mandat, colis đến AN-NHON Rue Paul Bert thì đề tên M. Nguyễn nhơn-Cung

Gửi thư, mandat, colis đến AN-NHON Quai Đống Ba thì đề tên M. Dữ-Bác

Chữ Cáo, Nguyễn-nhơn-Từ

PHARMACIE PHAN-VAN-GIAO

HIỆU BẢO-CHẾ

THANH-HOÀ

ANNAM

Là Hiệu Bảo-chế thuốc tây của ông Phan-văn-Giao, nguyên bảo chế ngạch y-lý, độc-lực tử chức lên.

Có đủ các thứ thuốc rất tốt và thật tươi của các nhà đại dược-phòng trừ danh bên Pháp chế ra chuyển tàu nào cũng có thuốc mới gửi đến.

Bản giá rất phải chăng vì những phụ phí vô ích, đều giảm bỏ cả, mà chủ nhân bao giờ cũng sẵn lòng mạch bảo các bệnh nhân trong lúc cần cấp mà chưa mới kịp hay mới không được quan thầy thuốc.

Đồng-bào ta nên chiêm cổ, trước là được thuốc tốt, sau vừa được vui lòng giúp một người Việt-Nam.

Người Nam xin hãy giúp người nước Nam.

Hiệu chúng tôi có bán đủ đồ tạp hóa và hàng tơ, lụa, như là đồ ăn mặc theo kim-thời như : Faux-cols, Régates, Chemises, Pyjamas, Giày, vở, nón v.v. v.v. đủ hạng.

Làm Đại lý nhiều hãng lớn ở Saigon và ở Hanoi bán xe máy và đồ phụ tùng nhiều kiểu đẹp và chất giá phải chăng.

Làm Đại lý cho hãng Etablissements Indophono ở Hanoi (Agence Sud Annam) bán máy hát và đĩa hát cải-pour le lượng hiệu Stictor và Odéon (con chó nghe tiếng hát trong máy mà biết tiếng của chủ nó là một thứ đĩa rất hay có tiếng mà đồng bào ta và dùng bấy lâu nay. Lại có (trở bản sức gỗ cả thanh (Tạp-Mộc và Danh-Mộc) ở xa, ai có cần dùng đều gì xin cứ viết thư thương nghị, chúng tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

Nay kính

Bazar "LA CONFIANCE" dit TIN-THÀNH

(Annam) Nha-trang

BẢNG-LONG-CHAU, Directeur

MỘNG LƯƠNG THƠ QUÂN

VƯƠNG-GIA-BẬT

Bản đủ các sách quốc văn xuất bản tại Nam Bắc Kỳ. Bản các thứ đồ dùng của nhà trường. Đồ y, vở, bút mực, tranh quốc cổ v. Đại lý các nhà Bào : L. Annam, L. Echo Annamite, La Tribune Indochinoise, Đông Pháp Thời Báo, Nhật Tân Báo, Thực nghiệp Dân Báo, Tiếng Dân Báo, Xung Đông Tạp Chí, v.v. v.v. Đại lý cho nhà thuốc Việt Nam và Bình Dân Dược phẩm ở BỒCỜNG. Bản buôn và bán lẻ, các thứ vật sử-hóa, và các đồ vật hóa và tạp hóa. Các thứ thuốc và các thứ truyền Quốc ngữ.

Directeur Gérant Huỳnh-Thước-Khánh.